

105/2003. (VII. 18.) Korm. rendelet

az államháztartási szervek és a közvállalkozások közötti pénzügyi kapcsolatok átláthatóságáról, valamint az egyes vállalkozásokon belüli pénzügyi átláthatóságról¹

Hatályos: 2014. 01. 01. – 2015. 07. 07.

A Kormány az államháztartásról szóló – többször módosított – [1992. évi XXXVIII. törvény \(a továbbiakban: Áht.\) 124. §-a \(2\). bekezdésének k\) és v\) pontjában](#) kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

Értelmező rendelkezések

1. § E rendelet alkalmazásában:

1.² *államháztartási szerv*: az államháztartásról szóló [1992. évi XXXVIII. törvény 87. § \(2\) bekezdésében](#) meghatározott költségvetési szerv, a helyi önkormányzat, a kisebbségi önkormányzat, a megyei területfejlesztési tanács, a regionális fejlesztési tanács, a többcélú kistérségi társulás, a közalapítvány;

2.³ *meghatározó befolyás*: az állam vagy az államháztartási szervek akkor gyakorolnak meghatározó befolyást egy vállalkozás felett, ha közvetve vagy közvetlenül

a) a vállalkozás jegyzett tőkéjében többségi részesedésük van;

b) a vállalkozásnál többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvényeivel, illetőleg a szavazati jogok több mint ötven százalékával rendelkeznek; vagy

c) jogosultak a vállalkozás vezető tisztségviselői vagy felügyelő bizottsági tagjai többségének kijelölésére, megválasztására vagy visszahívására;

3.⁴ *állami hitelintézet*: a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló törvény szerinti az a hitelintézet, amely felett az állam vagy valamely államháztartási szerv meghatározó befolyással rendelkezik;

4. *elkülönített elszámolások vezetésére kötelezett vállalkozás*: az a vállalkozás, amely

a) az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó Szerződés (a továbbiakban: Római Szerződés) 86. cikkének (1) bekezdése szerinti, az állam által nyújtott különleges vagy kizárólagos jogot élvez, vagy

b) a Római Szerződés 86. cikkének (2) bekezdése szerinti általános gazdasági érdekű szolgáltatást nyújt,
és ezen tevékenységéért bármilyen formában állami támogatást vagy ellentételezést kap, feltéve, hogy más tevékenységet is végez;

5. *feldolgozóiparhoz tartozó közvállalkozás*: az a közvállalkozás, amely éves árbevételének legalább 50%-a feldolgozóipari tevékenységből származik;

6.⁵ *kizárólagos jog*: az állam vagy valamely államháztartási szerv által – jogszabály vagy közigazgatási határozat alapján – egyetlen vállalkozásnak biztosított jog, amelynek értelmében meghatározott földrajzi területen a vállalkozás kizárólagosan jogosult valamely szolgáltatás nyújtására vagy tevékenység végzésére;

7.⁶ *közvállalkozás*: az a vállalkozás, amelyre az állam vagy valamely államháztartási szerv meghatározó befolyást gyakorol;

8.⁷ *különleges jog*: az állam vagy valamely államháztartási szerv által – jogszabály vagy közigazgatási határozat alapján – meghatározott földrajzi területen belül, előre meghatározott objektív, arányos és diszkriminációmentes feltételek érvényesülése nélküli eljárás során, korlátozott számú vállalkozásnak nyújtott

a) olyan jog, amelynek értelmében kettő vagy több vállalkozás jogosult valamely szolgáltatás nyújtására vagy tevékenység végzésére, vagy

b) olyan jog, amely felhatalmaz több egymással versenyző vállalkozást szolgáltatás nyújtására vagy tevékenység végzésére, vagy

c) olyan előny, amely következtében az adott földrajzi területen az összes többi vállalkozás nem képes ugyanazt a szolgáltatást ugyanazon feltételek mellett nyújtani;

9. *speciális tevékenység*: a Római Szerződés 86. cikkének (2) bekezdése szerinti általános gazdasági érdekű szolgáltatás nyújtása, illetve a kizárólagos és különleges jog alapján való szolgáltatásnyújtás.

A rendelet hatálya

2. § (1) A rendelet hatálya kiterjed

a) a közvállalkozásokra, valamint,

b) az elkülönített elszámolások vezetésére kötelezett vállalkozásokra.

(2)⁸ A rendelet hatálya nem terjed ki az állam vagy az államháztartási szervek és

a) a közvállalkozások közötti pénzügyi kapcsolatokra olyan szolgáltatás tekintetében, amely szolgáltatás nyújtása nem befolyásolja az Európai Unió tagállamai közötti kereskedelmet;

b) az Európai Unió tagállamainak központi bankjai közötti pénzügyi kapcsolatokra;

c) az állami hitelintézetek közötti pénzügyi kapcsolatokra az olyan állami pénzeszközök tekintetében, amelyeket az állam vagy az államháztartási szervek szokásos kereskedelmi feltételek mellett helyeztek el;

d) az olyan közvállalkozások közötti pénzügyi kapcsolatokra, amelyeknek éves nettó árbevétele a 3. § (1) bekezdésében meghatározott támogatások rendelkezésre bocsátását vagy felhasználását megelőző két üzleti évben nem érte el a 40 millió

eurónak megfelelő forintösszeget, a hitelintézetek esetében pedig az éves beszámoló mérlegének mérlegfőösszege nem érte el a 800 millió eurónak megfelelő forintösszeget.

(3) A rendelet hatálya nem terjed ki az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott vállalkozásokra, amennyiben

a) az általuk nyújtott szolgáltatás nem befolyásolja az Európai Unió tagállamai közötti kereskedelmet;

b) a tárgyévet megelőző két üzleti évben

– az éves nettó árbevételük nem érte el a 40 millió eurónak megfelelő forintösszeget,

– a hitelintézetek esetében az éves beszámoló mérlegének mérlegfőösszege nem érte el a 800 millió eurónak megfelelő forintösszeget;

c) az általános gazdasági érdekű szolgáltatás nyújtásával való megbízatást, nyílt, átlátható és diszkriminációmentes eljárásban meghatározott időre kapták.

A közvállalkozásokra vonatkozó szabályok

3. § (1)⁹ A közvállalkozások belső számvitelükben elkülönítik mindazon támogatásokat, amelyeket az állam vagy az államháztartási szervek közvetlenül vagy közvetve (más közvállalkozásokon, illetve pénzügyintézeteken keresztül) juttattak, így különösen:

a) a működési veszteségek pótlását;

b) a tőkejuttatást;

c) a vissza nem térítendő támogatásokat és a kedvezményes feltételek mellett nyújtott kölcsönöket;

d) az állam vagy az államháztartási szervek által kiszabott pénzügyi terhek megtérítését.

(2)¹⁰ A közvállalkozások külön nyilvántartást vezetnek:

a) az osztalékról vagy az esedékes jutalékról való teljes vagy részleges lemondás révén nyújtott pénzügyi előnyökről;

b) a felhasznált állami pénzeszközök elvárható megtérüléséről való lemondásról.

(3) Az (1)–(2) bekezdésekben meghatározott támogatásokat a közvállalkozások belső számvitelükben, illetve külön nyilvántartásukban oly módon tartják nyilván, hogy egyértelműen megállapítható legyen, hogy mely könyvelési tételek állnak azokkal kapcsolatban, valamint hogy a pénzeszközöket ténylegesen mire használták fel.

A feldolgozóiparhoz tartozó közvállalkozásokra vonatkozó szabályok

4. § (1)¹¹ A feldolgozóipari ágazatban működő azon közvállalkozások, melyek éves nettó árbevétele a tárgyévet megelőző üzleti évben meghaladta a 250 millió eurónak megfelelő forintösszeget, az üzleti év lezárását követő hat hónapon belül megküldik az állami adóhatóságnak

a) a közvállalkozás számviteli törvény szerinti éves beszámolóját (amely tartalmazza a mérleget, az eredménykimutatást és a kiegészítő mellékletet),

b) az üzleti jelentést,

c) a számviteli politikát, a vezető tisztségviselők beszámolóra vonatkozó nyilatkozatait, valamint a közvállalkozás legfőbb szervének határozatait tartalmazó kiegészítő magyarázatot.

(2)¹² E közvállalkozások az alább felsorolt adatokat is megküldik, amennyiben ezeket az (1) bekezdésben meghatározott iratok nem tartalmazzák:

a) saját részvény, saját üzletrész, valamint az eltérő tagsági jogokat biztosító részvény vagy üzletrész, továbbá az átváltoztatható és a jegyzési jogot biztosító kötvény juttatását, részletezve azok nyújtásának feltételeit;

b) a vissza nem térítendő támogatásokat, illetve a meghatározott feltételek mellett visszatérítendő támogatásokat;

c) bármilyen kölcsön nyújtását a vállalkozásnak, beleértve a tőkeinjekciókra nyújtott technikai hiteleket és előlegeket, a kamatlábak és a kölcsön feltételeinek, valamint annak a garanciának a megjelölésével, amelyet esetleg a kölcsönt felvevő vállalkozás adott a kölcsönadónak;

d)¹³ az állam vagy az államháztartási szervek által a vállalkozásnak nyújtott kezességeket a kölcsön finanszírozásának vonatkozásában (részletezve e kezességek feltételeit és az azokért fizetett bármilyen díjat);

e) a kifizetett osztalékokat és a visszatartott nyereséget;

f)¹⁴ az állami beavatkozás bármilyen formáját, különösen a közvállalkozás esedékes adósságának, beleértve egyebek között a kölcsönök, támogatások visszafizetésének, a társasági adók, társadalombiztosítási járulékok, illetve bármely hasonló jellegű közbevetel befizetésének elengedését.

Elkülönített elszámolások vezetésének kötelezettsége

5. § (1)¹⁵ Az elkülönített elszámolások vezetésére kötelezett vállalkozások elkülönítik belső számvitelükben a kizárólag speciális tevékenységekhez kapcsolódó és a megosztással érintett eszközöket és forrásokat, bevételeket és ráfordításokat.

(2)¹⁶ Az (1) bekezdésben meghatározott minden eszközt és forrást, bevételt és ráfordítást a számvitelről szóló [2000. évi C. törvény \(a továbbiakban: számviteli törvény\)](#) szerint meghatározott számviteli politikában rögzített, egységes és következetes számviteli elszámolás alapján kell nyilvántartani olyan módon, hogy az egyes tételek speciális tevékenységhez való hozzárendelésének módszere egyértelműen megállapítható legyen.